

Breda, koel als het moet

Onder de noemer 'Energiek Breda' werkt de stad over een breed front aan de energie- en klimaatopgave. Die breedte is nodig en wenselijk, want daardoor ontstaan kansen voor een gecombineerde aanpak en het toevoegen van kwaliteit. Met Richard van Nispen van de gemeente zoomen we in op hittestress.

Wat is Energiek Breda?

Energiek Breda is een manier van samenwerken van de gemeente met 4 O's: ondernemers, onderwijs, overheid en ondernemende bewoners. Het is opgezet omdat de energie- en klimaatopgave enkel gerealiseerd kan worden door samen te werken en de (gedeelde) ambitie rond klimaatbestendigheid en de CO₂-ambitie. Alleen kunnen we het niet, daar hebben we anderen bij nodig.

Richard van Nispen: 'We zien iedere ingreep nadrukkelijk als een kans.'

Onlangs is het Uitvoeringsprogramma Klimaat 2017-2020 (UPK) vastgesteld. Klimaatadaptatie, waaronder hittestress, maakt hier onderdeel van uit, maar is slechts een klein onderdeel van het totale programma. Naast het UPK 2017-2020 zijn er vanuit het Bestuursakkoord en vanuit de rioolgelden eveneens middelen gereserveerd voor ruimtelijke adaptatie. We proberen dat zoveel mogelijk te koppelen aan andere thema's, zoals gezondheid, natuur, biodiversiteit en luchtkwaliteit.

Waar liggen de voornaamste opgaven?

De opgave ligt voor de gemeente met name in de (openbare) ruimte. Bij ingrepen in de openbare ruimte, dus op natuurlijke momenten, proberen we klimaatmaatregelen te integreren in de projecten. Dat gaat in overleg met de omwonenden, scholen, tuincentra, woningcorporatie en anderen.

Kun je enkele voorbeelden noemen?

Een mooi voorbeeld is de St Josephschool, waar samen met de

leerkrachten, leerlingen en hun ouders het schoolplein is veranderd in een klimaatadaptief speelterrein, waar dus ook weer ruimte voor spelen is gecreëerd.

Recentelijk zijn er op het Kasteelplein, een erg versteend plein, zogenaamde bedriegertjes geplaatst. Om meerdere redenen, maar ook vanwege hitte en hittestress. Ondernemers zijn enthousiast en die dagen we nu uit om samen met ons de volgende waterspeelplekken te gaan realiseren.

Momenteel wordt ook de Oude Vest (tijdelijk) heringericht. De parkeerplekken maken plaats voor groen en blauw. Geen esthetisch groen, maar verblijfsgroen, biodiversiteit, ruimte voor horeca, etc. En we hebben niet te vergeten de stimuleringsregeling Groene daken.

Ook de herinrichting van het Concordiaplein verdient vermelding. Het was een versteend plein, waar met name klachten over geluid de aanleiding waren voor de herinrichting. Een mooie kans om groen en blauw

toe te voegen zodat mensen er graag verblijven. Zo zie je maar dat er een heel andere aanleiding kan zijn.

Bij dit alles gaat het nooit om één doelstelling. Dat is wat Breda graag wil: het creëren van robuust groen, er (verblijfs)functies aan koppelen. We zien iedere ingreep nadrukkelijk als een kans. Het hbo-afstudeeronderzoek 'Breda, Cool als het moet' kan gezien worden als een uitwerking van die gedachte. In het onderzoek worden maatregelen gepresenteerd om het centrum aantrekkelijk te houden in perioden van hitte. Het gaat dan om permanente maatregelen, zoals het creëren van groene looproutes van de parkeerterreinen naar de stad en koele (groene) verblijfspotjes in de stad (parkjes, waterspeelplekken). Ter voorkoming van hittestress én om kwaliteit toe te voegen aan de stad. Groen biedt bovendien weer ruimte voor waterberging.

Hoe wordt er zoal gedacht over hittestress?

Hitte en hittestress worden nog niet echt als een probleem ervaren. Ons weer is daarvoor te gevarieerd, dus permanente maatregelen zijn lastig. Vaak willen we juist wel in de zon verblijven. Voor de bewustwording hebben we samen met onder andere het KNMI het Weerbericht 2050 laten maken. Dan zie je dat het aantal hittedagen fors gaat toenemen. We hopen dat daarmee de *mindset* omgaat, al zal het langzaam gaan. Geld speelt daarbij ook een rol, hoewel klimaatadaptief inrichten niet altijd duur hoeft te zijn.

Waar liggen de grootste uitdagingen?

Wat lastig is, zijn toch de woningen zelf. Mensen verblijven, ook in perioden van hitte, grotendeels in de woning. De grootste hittestress ontstaat door slecht slapen. Daar hebben we als gemeente weinig

grip op. Wel proberen we om, als er energetische ingrepen plaatsvinden aan de woning hier aandacht voor te krijgen. Denk aan het vergroenen van de tuin en de omgeving.

Hittestress hangt ook samen met volksgezondheid. Dat wordt nog versterkt doordat ouderen steeds langer thuis wonen. Daarnaast is toename van de (ziekteverspreidende) tijgermug en teken door de toenemende hitte een punt van zorg. Maar ook hiervoor geldt dat dit een bredere opgave is dan enkel een gemeentelijke.

Wat zou je andere gemeenten willen meegeven?

Klimaatadaptatie is niet enkel een opgave of een kwestie van 'halen', het is ook een kans. Koppel het aan iets dat 'brengt': meer kwaliteit, gezondheid, noem maar op.

KLIMAATBESTENDIGE OPLOSSINGEN

Onze ingenieurs zijn experts in klimaatbestendig advies voor bestaande steden en dorpen, nieuwbouw en herinrichting.

BODEM

WATER

FUNDERINGEN

wareco
INGENIEURS

WARECO.NL/KBS